

Dreptul

9 771 857 318 501

ISSN 1857-3185

VINERI

2 decembrie

2011

Anul X

nr. 45 (400)

8 pagini – 3 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Spune NU
violentei
împotriva femeii**
pag. 3

**Strategia de reformare
în sectorul justiției a fost
adoptată de Parlament în
lectură finală** pag. 4

**Abuzul sexual față de copii –
în vizorul autorităților și al
societății civile**
pag. 5

Moldova și Cehia au semnat trei acorduri privind colaborarea bilaterală

Prim-ministrul Vlad Filat a avut, recent, la Praga, o întrevedere cu Petr Necas, prim-ministrul Republicii Cehe, potrivit Direcției comunicare și relații cu presa a Guvernului.

Vlad Filat, însoțit de mai mulți membri ai Executivului R. Moldova, s-a aflat, în

medicale, precum și de Protocolul de cooperare privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală. Documentele respective au fost semnate de către vicepremierul Iurie Leancă, ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene și Valentina Buliga, ministrul Muncii, Protecției

spre integrarea în UE. Cehia face parte din țările care susțin semnarea Acordului de Asociere RM - UE și, în primul rând, a Acordului de Liber Schimb care va duce la dezvoltarea economiei RM”, a declarat premierul ceh.

Petr Necas a menționat că Grupul de la Vișegrad și

frastructurii, transportului”, a spus Petr Necas.

La rândul său, Vlad Filat a mulțumit omologului său ceh pentru invitația de a întreprinde această vizită.

„În cadrul întrevederilor am avut o discuție amicală și constructivă, axată pe subiecte care ne pot apropia mai mult în plan bilateral și european. Am efectuat o retrospectivă a realizărilor din ultimii ani și am discutat perspectivele intensificării raporturilor moldo-cehe”, a specificat Vlad Filat.

Vlad Filat a exprimat grațitudine Guvernului ceh pentru sprijinul plener acordat Republicii Moldova pe calea integrării europene, în special, pentru disponibilitatea autorităților cehe de a acorda asistență în pregătirea echipei de experți pentru negocierea Acordului de Liber Schimb cu Uniunea Europeană.

„Cooperarea dintre statele noastre devine tot mai amplă și mai diversificată, drept dovadă fiind cele trei acorduri semnate, privind colaborarea în domeniul protecției sociale, readmisiei persoanelor cu ședere ilegală, sănătății și științei medicale”, a menționat Vlad Filat.

Premierul Republicii Moldova a apreciat dinamica pozitivă a relațiilor bilaterale și angajamentul autorităților cehe în susținerea reformelor democratice și economice din Republica Moldova. În acest context, șeful Executivului de la Chișinău a adus mulțumiri partenerilor cehi pentru faptul că Republica Moldova nu rămâne doar a fi o țară prioritară pentru asistența cehă în perioada 2011-2017, dar și pentru faptul că, în pofida provocărilor globale financiar-economice, suma alocată Republicii Moldova în această asistență a fost sporită, iar domeniile de finanțare a proiectelor au fost diversificate.

„Am discutat și despre

Iurie Leancă va demisiona dacă Republica Moldova nu va obține regim fără vize cu UE

Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Iurie Leancă, își va da demisia, dacă Moldova nu obține în 2012 regim fără vize cu UE.

I. Leancă a mărturisit, recent, în cadrul unei emisiuni televizate că „nu e greu să-ți dai demisia”, precum și că a trecut printr-o experiență similară în 2001 când a plecat din funcția de viceministru al aceluiași instituții.

Diplomatul s-a arătat mulțumit de mersul implementării Planului de liberalizare a regimului de vize, precum și a menționat că, „potrivit unor analize făcute de Guvern, Moldova va reuși să întrunească toate criteriile solicitate”. El a adăugat că „într-un an și jumătate ar putea fi semnat și Acordul de Liber Schimb cu UE”.

„În linii mari, cred că mersul nostru este unul bun și sper că la sfârșitul lui 2012 să raportăm rezultate pozitive. Șansa de a obține regim fără vize depinde și de ceea ce vom întreprinde. Am avut 41 de acțiuni fixate în acest proiect și totul depinde de cât de repede ne vom mișca și mai departe în modificarea cadrului legal și în implementarea schimbărilor. Depinde de cum ne vom face tema pentru acasă”, a spus I. Leancă.

Ministrul a atenționat însă că „alegerile anticipate ar însemna o paralizie a instituțiilor de stat și a implementării planului”.

colaborarea comercial-economică, cu atât mai mult cu cât Cehia este al doilea partener european al Moldovei în derularea exporturilor de vin moldovenesc. Dorim să extindem gama de produse autohtone și să oferim consumatorului ceh produse agricole de cea mai înaltă calitate”, a spus Vlad Filat.

Prim-ministrul Republicii Moldova a mai menționat că, în cadrul discuțiilor cu parte-

nerii cehi, s-a convenit asupra necesității de a consolida cooperarea în vederea asigurării sprijinului european necesar pentru derularea reformelor economice și democratice inițiate de actualul Guvern al Republicii Moldova, precum și pentru reglementarea conflictului transnistrean.

La final, Vlad Filat a lansat o invitație omologului său ceh, Petr Necas, de a vizita Republica Moldova.

perioada 29-30 noiembrie, într-o vizită oficială în Cehia, la invitația omologului său ceh.

Premierul moldovean a fost întâmpinat la Guvernul Republicii Cehe de către prim-ministrul Petr Necas, cu garda de onoare.

Întrevederea tete-a-tete a prim-miniștrilor a fost urmată de ședința în plen a delegațiilor guvernamentale și semnarea a 3 documente importante privind consolidarea relațiilor dintre Republica Moldova și Republica Cehă. Este vorba de două acorduri privind colaborarea moldo-cehă în domeniul protecției sociale, sănătății și științelor

Sociale și Familiei. Semnatarii din partea cehă au fost: Jan Kubice, ministrul de Interne, Leo Heger, ministrul Sănătății și Jaromír Drabek, ministrul Muncii și Afacerilor Sociale.

După ceremonia de semnare, cei doi premieri au susținut o conferință de presă comună.

Petr Necas a salutat prezența prim-ministrului Republicii Moldova în Cehia, menționând că relațiile dintre cele două state se dezvoltă intens.

„Guvernul Republicii Moldova a făcut un progres mare în domeniul reformelor și manifestă interes sporit

Parteneriatul Estic sînt parte a intereselor Guvernului Republicii Cehe, precizînd că patru țări din Grupul Vișegrad, în iunie curent, au căzut de acord de a majora suma pentru statele Parteneriatului Estic, inclusiv pentru Moldova, datorită reformelor pe care le realizează.

„Moldova este printre cele 5 state prioritare pentru Cehia în domeniul de cooperare. În 2012, Moldova va fi cel mai mare beneficiar de asistență. Sîntem siguri că, colaborarea economică se va intensifica pentru că există un potențial imens. Este loc pentru extinderea cooperării în domeniul energetic, in-

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Procuratura Generală anunță lansarea „telefonului anti-cyber-criminalitate”

Secția tehnologiei informaționale și investigații ale infracțiunilor în domeniul informaticii din cadrul Procuraturii Generale anunță lansarea „liniei fierbinți”, la numărul de telefon 22-34-54. Acest număr este la dispoziția cetățenilor pentru a semnala diferite amenințări parvenite din spațiul cibernetic.

Linia telefonică a fost instituită în baza ordinului Procurorului General, prin care responsabil de recepționarea și înregistrarea adresărilor parvenite de la cetățeni, precum și monitorizarea procesului de urmărire penală pe aceste cauze a fost desemnat procurorul, șef al secției de profil din cadrul Procuraturii Generale, Veaceslav Soltan.

În virtutea celor menționate, Procuratura Generală face apel către societate să participe și să contribuie la prevenirea și combaterea criminalității informatice în Republica Moldova.

Astfel, în cazul în care dispuneți de date referitor la săvârșirea crimelor cibernetice, precum și a celor din domeniul telecomunicațiilor, nu ezitați să înștiințați procurorii prin intermediul „liniei fierbinți”: 22-34-54.

La Chișinău a fost lansat Clubul prietenilor NATO

Ambasada Bulgariei în Moldova împreună cu Centrul de Informare și Documentare privind NATO au deschis la Chișinău Clubul prietenilor NATO.

La ceremonia de inaugurare, ambasadorul bulgar George Panayotov a spus că obiectivul proiectului este de a lansa discuții pe subiecte legate de activitățile și politicile NATO, relațiile dintre NATO și Moldova.

Membri ai clubului pot deveni toți cei care se interesează de problemele securității, relațiile internaționale, cooperarea NATO - Republica Moldova.

În perspectivă, baza clubului o vor constitui membrii Parlamentului, reprezentanții misiunilor diplomatice, ai regiunilor, jurnaliștii și studenții.

Precizăm: Cooperarea NATO - Republica Moldova a început în 1994. Moldova a devenit cel de-al 12-lea stat care a aderat la Programul NATO „Parteneriat pentru Pace”.

Conducătorii Direcțiilor educație din sectoare vor fi sancționați

Primăria municipiului Chișinău informează că, în urma prezentării rapoartelor de audit pe anul 2009, privind respectarea, de către Direcțiile educație, tineret și sport din sectoarele Capitalei, a legislației privind achizițiile publice, conducătorii acestor subdiviziuni vor fi sancționați.

Directorii DETS sectoriale urmează să prezinte note de serviciu, pe marginea încălcărilor admise. În urma anchetelor de serviciu, vor fi luate decizii privind aplicarea sancțiunilor. Potrivit primarului general al Capitalei, Dorin Chirtoacă, sancțiunile aplicate vor fi diferite, pînă la demiterea din funcție a unor conducători de subdiviziuni, în funcție de gravitatea încălcărilor admise.

Menționăm că raportul de audit pe anul 2009, efectuat de către Direcția audit intern a Primăriei Chișinău în cadrul Direcțiilor educație din sectoare a stabilit că în unele cazuri, persoanele cu funcții de răspundere din cadrul subdiviziunilor respective au favorizat unii agenți economici, în cazul licitațiilor publice. În același timp, în anumite situații, s-a admis achiziționarea bunurilor contra unor sume mai mari decât cele de piață, anunță un comunicat al Primăriei.

Vor fi majorate salariile polițiștilor

În cadrul unui interviu radiofonic, Veaceslav Negruța, ministrul Finanțelor a declarat că în Legea bugetului pentru anul 2012 sînt prevăzute majorări de salarii pentru anumite categorii, menționîndu-i pe militari și polițiști.

Negruța susține: „Suma majorărilor de salarii va fi aproape de 600 milioane lei, dar prima majorare va fi chiar începînd cu 1 ianuarie, și ține de anumite categorii, militari, polițiști. Ulterioarele majorări sînt prevăzute pentru 1 iunie și 1 iulie, iar ultima etapă ține de 1 octombrie. Sînt diferite categorii. Pe lîngă militari și polițiști e vorba de funcționari publici și alte categorii de bugetari”.

Ministrul Finanțelor susține, totuși, că deficitul bugetar va fi de circa 700 milioane de lei, ceea ce reprezintă doar 0,9% din PIB, fapt ce, în opinia oficialului, este un deficit acceptabil pentru o țară ca Republica Moldova, comparativ cu țările din regiune. Prevederile ce țin de politica fiscală asigură inclusiv acele creșteri care vor fi operate pe parcursul anului 2012.

Indemnizația unică la nașterea copilului crește cu 300 lei

Potrivit Proiectului bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2012, aprobat de Guvern, cuantumul indemnizației unice la nașterea copilului va fi mai mare cu 300 de lei față de cel stabilit în anul 2011.

Astfel, pentru primul copil născut viu, părinții vor primi o indemnizație unică în valoare de 2300 lei. Pentru fiecare copil următor, indemnizația unică la nașterea acestora va constitui 2600 lei.

În același timp, cuantumul ajutorului de deces, a rămas la nivelul anului trecut, în valoare de 1000 de lei.

Menționăm că bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2011 s-a aprobat de către Guvern, la venituri și la cheltuieli în sumă de 9,825 miliarde de lei.

Toate componentele bugetului public național vor intra în vigoare după aprobarea lor de către Legislativ și publicarea în Monitorul Oficial.

Procuratura Generală

Colaborarea între serviciile Procuraturii

La 23 noiembrie 2011, la Beijing, China, a fost semnat Memorandumul de cooperare între Procuratura Republicii Populare Chineze și Procuratura Republicii Moldova.

În cadrul evenimentului vizat, au fost abordate pro-

crimei organizate în funcție de rețeturile cadrelor instituționale naționale, specifice părților memorandumului.

În acest context, de către Procurorul General al Republicii Moldova, Valeriu Zubco și Procurorul General al

lui, fiind stabilit drept prioritar schimbul de experiență la nivel de servicii specializate, elaborarea unui mecanism de preluare și schimb al informației în scopul examinării prompte a cererilor de asistență juridică, formarea grupurilor comune de lucru și stagierea colaboratorilor Procuraturii în țările semnate, precum și suportul logistic și metodologic în procesul de investigare a infracțiunilor.

De rînd cu aspectele practice au fost discutate și prescripții vizavi de orga-

Astfel, s-a convenit asupra realizării unui plan de acțiuni în funcție de obiectivele identificate ca fiind prioritare. Această activitate va fi realizată în cadrul vizitei oficiale a Procurorului General al Republicii Populare Chineze, planificată pentru anul viitor la Chișinău.

Realizarea planului de implementare a Memorandumului va determina un schimb de informații cu privire la legislația și jurisprudența în domeniile de interes comun, precum și cooperarea cu organele competente, în scopul facilitării și accelerării procedurilor de acordare a asistenței juridice.

Menționăm că Memorandumul este al 49-lea acord de colaborare dintre cele două

blemele actuale cu care se confruntă serviciile Procuraturii în procesul de prevenire și combatere a criminalității.

Urmare a discuțiilor au fost identificate direcții de activitate comună în vederea stabilirii unor relații de cooperare bilaterală și preluare de bune practici. Astfel, au fost tratate următoarele subiecte: criminalitatea organizată și transfrontalieră, traficul de ființe umane, investigarea infracțiunilor informaționale, reglementările juridice în domeniile nominalizate.

Scopul vizitei în China a fost determinat și de realizarea unor baze de cooperare bilaterală în vederea prevenirii

Republicii Populare Chineze, Cao Jianming, au fost discutate măsuri de implementare a prevederilor Memorandumu-

nizarea serviciilor Procuraturii în țările semnate și perspectivele de dezvoltare instituțională.

țări, acesta reprezentînd, singurul mecanism de realizare a asistenței juridice în materie penală.

CC a avizat pozitiv Proiectul de Lege privind reducerea imunității deputaților

Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra Proiectului de lege pentru modificarea și completarea articolelor 70 și 71 din Constituția Republicii Moldova.

La originea cauzei se află sesizarea depusă la Curtea Constituțională, la 13 iulie 2011, de către 36 de deputați din PLDM și PL, prin care a fost solicitat Avizul Curții Constituționale asupra Proiectului de Lege privind modificarea și completarea unor articole din Constituția R. Moldova care reglementează imunitatea parlamentară.

Curtea a hotărît că inițiativa de revizuire a Constituției este conformă prevederilor art.141 alin.(1) lit.b) din Legea supremă. De asemenea, Curtea a conchis că proiectul de lege constituțională privind revizuirea art.70 și art.71 din Constituție nu contravine dispozițiilor constituționale ale art.142 alin.(2) și poate fi înaintat spre examinarea Parlamentului, ținînd cont de opiniile Curții Constituționale expuse în partea descriptivă a avizului. La hotărîrea Curții a fost formulată o opinie separată concordantă, care va fi publicată odată cu hotărîrea. Hotărîrea Curții Constituționale

este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Amintim că 36 de deputați liberali și liberal-democrați au cerut modificarea cadrului legal, care, în opinia lor, oferă o protecție exagerată deputaților, astfel încît pornirea urmăririi penale împotriva acestora să poată fi operată fără acordul prealabil al Parlamentului.

Proiectul de lege prevede ca din titlul actual al articolului 70 din Legea supremă – „Incompatibilități și imunități”

să fie exclus cuvîntul „imunități”, precum și alineatul 3 al aceluiași articol – „Deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa”.

De asemenea, deputații propun ca în articolul 71 din Constituție – „Deputatul nu poate fi persecutat sau tras la răspundere juridică pentru voturile sau pentru opiniile exprimate în exercitarea mandatului”, cuvîntul „ex-primare” să fie completat cu cuvîntul „public”.

„Incompatibilități și imunități”

Promotorii modului sănătos de viață susțin introducerea unor restricții la vînzarea țigărilor și alcoolului pentru adolescenți

Organizatorii Campaniei naționale de sensibilizare a populației „Promovarea modului sănătos de viață” cu sloganul „Spune Da pentru sănătatea ta!” consideră oportună completarea legislației cu prevederile care obligă vînzătorul să verifice actele de identitate ale cumpărătorului la procurarea țigărilor și alcoolului, dar și majorarea vîrstei permise de procurare a băuturilor alcoolice de la 16 la 18 ani. Un proiect de lege în acest sens a fost aprobat recent de Parlament.

Potrivit promotorilor campaniei, acest fapt va face posibilă aplicarea uniformă și efectivă a prevederilor legislației prin care se interzice comercializarea alcoolului și a tutunului minorilor, precum și o monitorizare strictă din partea organelor abilitate cu atribuții de control.

Aceștia consideră grav faptul că alcoolul și tutunul stau la dispoziția copiilor, aflați la vîrsta la care ar trebui să învețe și cheamă tinerii să renunțe la obiceiurile dăunătoare, precum fumatul și consumul de alcool, în favoarea unor activități sănătoase cum ar fi practicarea sportului.

Deși legislația interzicea și anterior vînzarea de tutun și alcool minorilor, majoritatea elevilor susțin că își pot procura ușor țigări sau băuturi alcoolice, pe care le consumă, de obicei, la discotecă, acasă la un prieten, la bar sau chiar pe stradă.

Studiile efectuate în rîndul elevilor între 13-15 ani denotă că în prezent fumează 24 la sută dintre băieți și 10 la sută din fete.

Spune NU violenței împotriva femeii

Violența împotriva femeii continuă a fi un fenomen larg răspândit și în secolul XXI. În pofida adoptării mai multor strategii pentru protejarea femeilor, această problemă rămâne a fi una acută în multe state ale lumii, iar Republica Moldova nu este o excepție, un argument în acest sens fiind și statisticile oficiale recente.

Privit datelor prezentate de Amnesty International, în fiecare zi una din cinci femei, din cele 47 de țări ale Consiliului Europei, este supusă violenței. Pe lângă toate, violența împotriva femeilor are și un impact negativ asupra economiei europene. Costurile violenței împotriva femeilor în Europa constituie estimativ 34 de miliarde de euro anual sau 555 de euro din partea fiecărui locuitor al Europei. Pentru comparație, Franța alocă mai mult de 32 de miliarde de euro pentru apărarea statului.

În Moldova, violența împotriva femeii persistă în particular în cadrul relațiilor de familie, fiind strâns legată de valorile și tradițiile adânc înrădăcinate în mentalitatea bărbatului, care este greu de schimbat. Acest flagel are o largă răspândire și, de multe ori, efecte pe termen lung asupra victimelor. Efectele pot fi atât fizice, cât și psihologice, și pot avea impact nu doar direct asupra victimei, ci și asupra copiilor care au fost martori ai actului de violență.

În acest context, Amnesty International a îndemnat toate țările europene, inclusiv Republica Moldova, să semneze și să ratifice Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice. Documentul a fost adoptat în luna mai curent la Istanbul de către Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei. Conven-

ția obligă statele-semnatar să prevină violența împotriva femeilor, să protejeze victimele și să pedepsească agresorii. Aceasta va intra în vigoare atunci când 10 țări vor ratifica Convenția; în prezent doar 17 țări au semnat documentul.

„În ultima perioadă se observă anumite progrese în combaterea violenței împotriva femeilor în Republica Moldova, deși abordarea de tip „femeia nebătuță e ca și casa nemăturată” este încă adânc înrădăcinată. La nivel național sînt pronunțate tot mai des sentințe împotriva bătașilor, de asemenea, există precedente și la nivelul CEDO, care a condamnat eșecul statului moldav de a proteja victimele violenței domestice”, a menționat Igor Stoica, coordonatorul programului „Profesioniștii pentru Drepturile Omului” al Amnesty International Moldova.

„În această ordine de idei, prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor trebuie să ocupe un loc prioritar pe agenda autorităților, iar semnarea și ratificarea Convenției Consiliului Europei va da dovadă de un angajament mai serios în acest sens”, a ținut să sublinieze Igor Stoica.

Oamenii legii spun STOP violenței în familie

În același context, Ministerul Afacerilor Interne și-a reiterat poziția privind principalele obiective pe agenda sa de activitate. Astfel, preve-

nirea și combaterea violenței în familie constituie o prioritate a activității MAI, ce face parte din politica națională de ocrotire și sprijinire a familiei, reprezentînd o importantă problemă de securitate și sănătate publică.

Conform statisticii MAI, pe parcursul a zece luni ale anului curent, în sfera relațiilor familiale au fost comise 396 de infracțiuni, dintre care 21 de omoruri, 32 de vătămări corporale grave, 60 - medii și 283 de vătămări intenționate ușoare ale integrității corporale.

Analiza motivelor și cauzelor comiterii cazurilor de violență în familie denotă faptul că soțiile au fost agresate de către soți în 141 de cazuri, față de 12 cazuri în care soții au fost supuși acțiunilor violente din partea soției. În alte 69 de cazuri concubina a fost agresată de concubin și doar într-unul s-a întâmplat invers.

Pe de altă parte, pericolul de a fi supuse violenței le paște pe femei nu doar din partea soților, dar și a propriilor copii, frați sau gineri. Fiul și-a maltratată mama în 34 de cazuri, iar fiica și-a agresat mama în patru cazuri. Au mai fost înregistrate patru cazuri de agresiune a socrului și două

cazuri de agresiune a soacrei din partea ginerilor, 10 cazuri manifestate între frați și 30 în care agresorii au manifestat violență asupra mai multor membri ai familiei.

În rezultatul acțiunilor violente comise de către agre-

prins acțiuni de prevenție în privința a 4688 de persoane, care au manifestat comportament violent în relațiile familiale.

Cu toate acestea, reprezentanții MAI atenționează, lipsa de informare a populației despre existența Legii privind prevenirea și combaterea violenței în familie, precum și, referitor la serviciile prestate de către organele de stat și organizațiile neguvernamentale a victimelor violenței în familie favorizează majorarea numărului cazurilor de maltratări și altor forme de violență, fapt care împiedică prevenirea acestui fenomen la etapa inițială a conflictului.

Oamenii legii oferă mai multe recomandări în cazul în care nu ați reușit să evitați situațiile de conflict în relațiile familiale și riscați să deveniți victimă a violenței:

- încercați să găsiți o cameră din care, în caz de necesitate, să puteți ieși ușor și repede;
- evitați situațiile de conflict în baie, bucătărie, acolo unde se pot găsi obiecte ascuțite și tăioase;
- determinați căile prin care puteți părăsi ușor locuința în cazul în care se agravează conflictul (uși, ferestre, scări etc.) în caz de necesitate;
- stabiliți în prealabil cu vecinii, ca ei să alerteze poliția în cazul în care aud zgomote suspecte sau strigăte din locuința dumneavoastră;
- ascundeți cheile de rezervă de la locuință, automobil, ca în momentul de criză să le puteți lua și părăsi ușor casa;
- puneți într-un loc sigur o sumă de bani, documentele personale și ale copiilor;
- stabiliți din timp cu rudele sau prietenii posibilitatea acordării unui refugiu tem-

porar în momentul de criză familială;

- dacă situația devine critică, părăsiți locuința imediat, chiar dacă nu reușiți să luați lucrurile de primă necesitate. Țineți minte că în pericol este pusă viața și sănătatea personală sau a copiilor.

În cazul în care ați devenit totuși victimă a violenței în familie, MAI vă recomandă să întreprindeți următoarele acțiuni:

- anunțați poliția;
 - depuneți o plîngere;
 - prezentați-vă la Centrul de Medicină Legală pentru a obține un certificat medico-legal, care probează leziunile primite în rezultatul agresiunii;
 - cereți ordonanța de protecție – un act legal prin care instanța de judecată aplică măsuri de protecție a victimei (art.15 al Legii nr. 45 din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie);
 - cereți protecție, asistență psihologică, pedagogică, socială și juridică, îngrijire medicală membrilor care sînt sau care pot fi victime, în cadrul Centrului de reabilitare a victimelor violenței în familie.
- Nu vă temeți să vă adresați la poliție, nu țineți în secret problema violenței în familie față de prietenii sau membrii familiei.
- Menționăm că „Ziua internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor”, a fost aprobată prin Rezoluția nr. 54/134 din 17 decembrie 1999 a Adunării Generale a ONU în memoria surorilor Mirabal, activiste pentru drepturile femeilor în Republica Dominicană, ucise la ordinul dictatorului Rafael Trujillo.

Lilia DUMINICA

Să luptăm împreună împotriva violenței în bază de gen

Sfârșitul lunii noiembrie și începutul lui decembrie se fac remarcabile pentru societate prin acțiuni care vizează drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Anume în această perioadă, comunitatea internațională consemnează Ziua internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor și Ziua internațională a drepturilor omului. Fiind un stat bazat pe drept, Republica Moldova nu este o excepție în acest sens. Așadar, pentru perioada respectivă sînt organizate un șir de evenimente menite să sensibilizeze opinia publică în ceea ce privește promovarea și respectarea drepturilor omului în țara noastră, indiferent de statutul lui.

În această arie de preocupări, Misiunea OSCE în Moldova a dat startul Campaniei sale cu genericul „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”. În cadrul acestei acțiuni sînt preconizate a fi desfășurate o serie de activități de sensibilizare a opiniei, inclusiv un atelier de lucru care ur-

mează să antreneze bărbăți tineri și băieți în combaterea violenței în bază de gen. Campania respectivă se desfășoară începînd cu anul 1991.

Astfel, în premieră în Moldova, Misiunea OSCE desfășoară un atelier de lucru pentru aproape 30 de bărbăți tineri și băieți în direcția modificării comportamentului vio-

lent și a stereotipurilor de gen care generează violență. Participanții învătă, despre violența în bază de gen, precum și despre modalitățile de sensibilizare a opiniei în vederea combaterii acestui fenomen, preluînd din experiența altor state care au parcurs cu succes pași în direcția respectivă.

„Implicarea bărbăților și băieților în calitate de comportament s-a dovedit a fi foarte eficientă în transmiterea mesajului de zero toleranță față de violența în bază de gen”, a menționat Eugenia

Benigni, consilier pe probleme antitrafic și gender al Misiunii.

Alte activități implementate în cadrul campaniei pe ambele maluri ale râului Nistru, de către Misiunea OSCE, includ piese de teatru social și seminari interactive pentru tineri, prelegeri universitare, concursuri de eseuri și desen pentru copii, o expoziție mobilă cu povestiri ale victimelor reale ale violenței în familie din Moldova, ateliere de lucru în domeniul legislației naționale și internaționale privind violența în familie, destinate organelor de forță, un talk-show televizat, precum și pagini în acest sens pe Facebook și alte rețele sociale.

Misiunea OSCE sprijină desfășurarea Campaniei „16 Zile” în cooperare cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Interne, organizațiile neguvernamentale, experți naționali și internaționali, precum și alte organizații internaționale, inclusiv agențiile Națiunilor Unite.

Cor. DREPTUL

Abuzul sexual față de copii – în vizorul autorităților și al societății civile

Problema abuzului sexual față de copii este una stringentă în Republica Moldova. Doar în primele zece luni ale anului curent au fost înregistrate circa 132 de astfel de cazuri. Cifra reală este, totuși, mult mai mare, abuzul sexual fiind un fenomen ascuns, tănuțit atât de abuzator, cât și de copilul-victimă. Totodată, în 80 la sută dintre cazurile documentate, abuzatorii sînt rude de gradul unu și doi. Societatea civilă bate alarma și cere implicarea factorilor de decizie în apărarea copiilor.

În acest context, Centrul Național pentru Prevenirea Abuzului față de Copii (CNPAC), în parteneriat cu Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului a lansat recent campania de prevenire și combatere a abuzului sexual al copilului „Atingere indecentă”. De asemenea, în perioada 28 noiembrie - 02 decembrie 2011, la Chișinău, își desfășoară lucrările seminarul regional de instruire cu tema: „Combaterea exploatarei sexual-comerciale a copiilor. Schimb de bune practici”, organizat de MAI și Centrul „La Strada”.

Campania „Atingere indecentă” are drept scop sensibilizarea factorilor de decizie și a publicului larg privind fenomenul ce pune în pericol viața și integritatea celor mai mici cetățeni ai statului.

„Inițiativele existente în domeniul prevenirii și combaterii abuzului sexual asupra copilului sînt insuficiente, fragmentare și poartă un caracter reactiv, concentrat pe simptome și consecințe și nu pe cauze. Iar resursele alocate pentru a aborda această problemă sînt inadecvate”, susține Daniela Sîmboteanu, președinte al CNAP.

„Problema abuzului sexual față de copii în Moldova, inclusiv, în municipiul Chișinău este una deosebit de stringentă. În ultimii ani s-a majorat simțitor numărul cazurilor de abuz sexual înregistrate de către organele de urmărire penală, dar și a celor raportate la autoritățile tutelare, inclusiv, în Chișinău”, subliniază Svetlana Chifa, șefa Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului din Chișinău.

Potrivit Svetlanei Chifa, prin intermediul acestei campanii vor

fi identificați mai mulți copii care au fost abuzați și vor primi îngrijiri specializate în unicul centru de specialitate, deschis în Chișinău cu trei ani în urmă.

Pe de altă parte, nu trebuie să uităm de faptul că abuzul sexual este un fenomen ascuns, tănuțit de ambele părți implicate, atenționază directoarea CNAP.

„Studiile realizate în domeniu demonstrează că violența sexuală față de copii în Moldova este un fenomen ascuns, o mare parte din cazuri nu sînt raportate și, ca rezultat, copiii-victime rămîn cu sechele grave pe toată viața, iar abuzatorii nu sînt pedepsiți. Copilul-victimă a abuzului sexual, în afară de frică, durere, simte și rușine. Din acest motiv, poate să țină în taină, uneri ani în șir, faptul că este abuzat”, menționează Daniela Sîmboteanu.

Potrivit statisticilor, în 80-85% din cazuri, copiii-victime îl cunosc pe abuzator, acesta este, fie un membru al familiei, fie o persoană din anturajul copilului.

Inițiatorii Campaniei oferă nu doar date statistice la acest capitol, dar vin și cu un șir de recomandări pentru factorii de decizie, care vor asigura punerea în aplicare de către Republica Moldova a angajamentelor privind protecția copiilor-victime ale violenței sexuale. Printre acestea se numără:

1) Inițierea programelor de prevenire primară a tuturor formelor de violență, inclusiv a abuzului sexual, prin intermediul serviciilor de sănătate publică, educație, precum și a serviciilor sociale;

2) Includerea obligatorie în curricula de pregătire a profesioniștilor ce lucrează cu copiii (pedagogi, asistenți sociali, psihologi,

medici, polițiști etc.) a cursurilor în domeniul protecției copilului;

3) Asigurarea protecției și asistenței multidisciplinare a copiilor-victime ale abuzurilor sexuale prin servicii de reabilitare garantate de stat;

4) Înăsprirea pedepselor pentru abuzatorii sexuali de copii;

5) Crearea unui sistem de monitorizare a persoanelor care și-au ispășit pedeapsa pentru astfel de infracțiuni, cu limitarea pe viață a accesului acestora la angajare în instituții pentru copii.

Conform datelor CNPAC, în ultimii cinci ani, Centrul de asistență psihosocială a copilului și familiei „Amicul” (serviciu prestat de CNPAC în parteneriat cu DMPDC), a asistat circa 250 de copii-victime ale abuzului sexual.

Experții din Moldova și cei de peste hotare fac schimb de experiență în domeniul combaterii exploatarei sexuale a copiilor

În același context, la Chișinău își desfășoară lucrările un seminar de cinci zile cu tema: „Combaterea exploatarei sexual-comerciale a copiilor. Schimb de bune practici”. Evenimentul este organizat de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Centrul Internațional „La Strada”, în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Danemarcei.

La deschiderea evenimentului au participat șeful Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane, Valeriu Hîncu, președintele Centrului Internațional „La Strada”, Ana Revenco, reprezentanți ai organelor de drept și ai ONG-urilor de profil din țară, dar și din Ucraina și Republica Belarus, precum și specialiști din Marea Britanie cu o vastă experiență în investigarea crimelor deosebit de grave cu caracter sexual.

Seminarul are drept obiectiv sporirea eficienței identificării și investigării infracțiunilor de exploatare sexual-comercială a copi-

ilor, prin intermediul tehnologiilor informaționale și off-line, și este o continuare logică a stagiunii de formare a aptitudinilor în domeniu, care a avut loc în aprilie 2011.

Pe parcursul celor cinci zile, participanții sînt familiarizați cu metodele de investigare a cazurilor

a acestui fenomen infracțional în Republica Moldova.

În această ordine de idei, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova apreciază colaborarea cu organizațiile non-guvernamentale de profil, inclusiv cu Centrul internațional „La Strada”, în con-

de exploatare sexuală a copiilor, analiza infracțiunii de abuz sexual, identificarea profilului infractorului, strategiei de intervievare/audiere a copilului și familiei, precum și cu procedeele de sensibilizare a populației pe astfel de cazuri, prin intermediul surselor mass-media. Experții internaționali își împărtășesc experiența cu colegii lor moldoveni, fapt ce va contribui la eficientizarea procesului de combatere

textul realizării angajamentelor asumate în cadrul Memorandumului de colaborare, semnat la 23 mai 2008.

Menționăm că potrivit datelor statistice ale MAI, în anul 2010 au fost înregistrate 191 de cazuri de abuz sexual față de copii, iar în primele 10 luni ale anului 2011 - 132 de astfel de cazuri.

Lilia DUMINICA

În aproximativ 70% din cazuri pedofilii pot comite repetat acțiuni sexuale față de copii

Castrarea chimică a pedofililor trebuie aplicată selectiv pentru că nu întotdeauna va avea efectul așteptat. Riscurile de recidivă în cazul pedofililor, adică de săvîrșire de către una și aceeași persoană a unei noi infracțiuni, sînt diferite și depind de trăsăturile distincte și de categoria din care face parte individul atras sexual de copii. Pentru ca cei mici să fie în siguranță în stradă, la școală, chiar și acasă, trebuie să fie informați, să cunoască ce e bine și ce e rău și să fie încurajați să vorbească deschis cu părinții.

Șefa Secției psihologie și asistență socială a Departamentului Instituției Penitenciare (DIP), maiorul de justiție Iuliana Adam, spune că există câteva categorii de persoane care sînt atrase sexual de copii.

Pedofilul clasic niciodată nu se va căsători și nu va avea pereche. Această persoană

nu se va atinge de copil, însă nu va încerca să îi facă vreun rău fizic. Pedofilii clasici sînt supuși celui mai înalt risc de recidivă. În aproximativ 70% din cazuri, odată ieșiți din pușcărie, aceștia revin la vechile „slăbiciuni”.

Pseudofilul, o altă categorie care are atracție fizică pentru copii, are un comportament adaptat social. Pseudofilii sînt căsătoriți, pot fi bisexuali. Sînt periculoși în special pentru că deseori își aleg profesii care le permit să se afle printre copii: sînt profesori la școală sau antrenori de sport. Pot fi și preoți. Riscul de recidivă în această categorie este de pînă la 50%.

Cel mai mic procent de recidivă - 7%, se întîlnește în cazul incestului, de exemplu cînd tații își molestează sexual copiii sau cînd acest lucru se întîmplă între frați.

Psihologul Iuliana Adam susține că este greu să schimbi aceste tendințe ale pedofililor,

modul lor de a gîndi și de a acționa. În Moldova, pe parcursul ultimilor cinci ani, 15 pedofili au fost trași repetat la răspundere penală pentru acțiuni sexuale față de minori. De cele mai multe ori, pedofilii au mai mult de 30 de ani, poate și peste 60 de ani.

„În mare parte, din cei pe care i-am întîlnit sînt persoane care arată o grijă foarte mare față de copii și încearcă să demonstreze această grijă și să ascundă tendințele sexuale. Am avut cazuri cînd în penitenciar, persoanele condamnate pentru astfel de infracțiuni, veneau cu inițiativa de a preda o limbă străină pentru minori. Este un model de comportament firesc pentru ei”, spune șefa Secției psihologie și asistență socială, DIP.

În penitenciarele din Moldova își ispășesc pedeapsa și cetățeni străini, condamnați pentru abuzuri sexuale asupra copiilor.

Cu referire la inițiativa legislativă de castrare chimică a pedofililor, care a fost depusă în Parlament, Iuliana Adam crede că această pedeapsă trebuie să fie stabilită pe fiecare caz aparte. „Numai după o analiză, o evaluare și o prognoză a infracțiunii se poate lua o decizie. Ar fi bine ca în momentele în care există o cauză penală pe această infracțiune să fie implicați criminologii, sociologii, psihologii, pentru a face o analiză corectă, ca și instanța de judecată să ia o decizie corectă”, spune psihologul.

Potrivit sursei, în cazurile de incest, castrarea chimică nu este o soluție, deoarece pentru această categorie de pedofili riscul de recidivă este de 7%. În cazul pedofililor clasici, unde riscul de recidivă este de 70%, instanța poate lua o altă decizie.

Proiectul legislativ privind castrarea chimică a pe-

Strategia de reformare în sectorul justiției a fost adoptată de Parlament în lectură finală

Strategia de reformare în sectorul justiției pentru anii 2011-2016 a fost adoptată, recent, de către Parlament, în lectură finală. Pentru aceasta, au votat toți cei 80 de deputați prezenți în sala de ședințe.

La propunerea Comisiei juridice, pentru numiri și imunități, în varianta finală a acestui document au fost operate un șir de modificări propuse de mai multe instituții de drept din țară precum: Curtea Supremă de Justiție, Procuratura Generală, Institutul Național al Justiției etc.

De menționat că parlamentarii nu au propus nici un amendament. Pe de altă parte, vizavi de actul în cauză, membrii fracțiunii PCRM au formulat o obiecție. Ei au insistat ca în stenograma ședinței să fie menționat că anume Legislativului îi revine controlul executării acestei legi.

La rândul său, ministrul Justiției, Oleg Efrim, a salutat și apreciat faptul că Strategia de reformare în sectorul justiției a fost adoptată prin consens, atât cu votul deputaților din coaliția de guvernământ, cât și a celor comuniști. Totodată, el a anunțat că, în cel mai scurt timp, Ministerul Justiției va

prezenta spre aprobare Guvernului Proiectul Planului de acțiuni pentru implementarea strategiei. De menționat că acest proiect prevede acțiuni concrete pentru realizarea

comun – edificarea unui sistem al justiției accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor euro-

un amplu și complex șir de măsuri de încurajare și prevenire. Printre acestea se numără majorarea salariilor actorilor din sectorul justiției, asigurarea transparenței și aplicarea tehnologiilor informaționale, dar și aplicarea unor instrumente specifice, cum ar fi testele periodice de integritate, aplicarea adecvată a mecanismului de control al declarațiilor de avere și proprietate, revizuirea instituției imunității judecătoreștilor, care îi protejează în prezent pe toți cei ce au comis acte de corupție, sau interceptarea telefoanelor de serviciu ale magistraților, procurorilor și ofițerilor de urmărire penală, care i-ar proteja pe aceștia de orice imixțiuni din mediul politic și economic.

Un calcul prealabil denotă că, implementarea Strategiei de reformare în sectorul justiției pe parcursul celor cinci ani este estimată la aproximativ 150 de milioane de euro, o bună parte din care vor fi asigurați din surse financiare străine, în special, din partea Uniunii Europene.

Cor. DREPTUL

tuturor obiectivelor cuprinse în Strategia de reformare în sectorul justiției, precum și fundamentarea financiară a acestora, care, de asemenea, urmează să fie adoptat de Parlament.

Precizăm că, atât strategia, cât și planul de acțiuni au un obiectiv

pene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului.

Potrivit unui comunicat al Ministerului Justiției, Strategia de reformare în sectorul justiției urmărește aplicarea unui grad de zero toleranță pentru actele de corupție și prevede, în acest sens,

Raport de expertiză: Proiectul Legii privind combaterea corupției este unul ineficient

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției a efectuat un raport de expertiză la Proiectul Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative. Potrivit raportului, protecția denunțătorilor pe cazurile de corupție este unul din instrumentele de bază, care determină reușita urmăririi penale.

În cadrul ciclului I de evaluare, GRECO a recomandat Republicii Moldova să majoreze mijloacele financiare necesare serviciilor abilitate de punere în acțiune a programelor de protecție a martorilor și altor colaborări de justiție pentru ca legea să fie real aplicată.

În cadrul ciclului II de evaluare, GRECO a recomandat Republicii Moldova să introducă reguli clare ce ar favoriza semnalarea de către

orice agent public a cazurilor de corupție și de a stabili o protecție corespunzătoare denunțătorilor.

Această recomandare a fost adresată Republicii Moldova în condițiile existenței Legii nr. 1458-XIII din 28.01.1998 privind protecția de stat a părții vătămate, a martorilor și a altor persoane care acordă ajutor în procesul penal, care era aplicabilă denunțătorilor pe toate tipurile de crime, indiferent de gravitatea acestora.

Astfel, protecția oferită denunțătorilor de corupție, în condițiile în care proiectul supus expertizei va fi adoptat, va consta doar în protecția oferită funcționarilor publici și doar în limitele celor prevăzute, măsuri absolut ineficiente și chiar, în unele cazuri, irealizabile.

Nuntă la Penitenciarul din Cricova. Mireasa promite să-și aștepte viitorul soț 20 de ani

Penitenciarul nr.15 din Cricova a fost, ieri, în toiul pregătirilor pentru o mare sărbătoare. Acolo a avut loc ceremonia civilă a unui deținut cu aleasa inimii sale, care se află în libertate.

Potrivit Departamentului Instituțiilor Penitenciare, mirele este condamnat la 20 de ani de închisoare, iar mireasa, în vârstă de 21 de ani, promite să-și aștepte soțul pînă în momentul în care va fi eliberat din închisoare. Mirele are 23 de ani și și-a ispășit din pedeapsă 4 ani, fiind condamnat pentru omor. Șeful Secției relații publice și mass-media, Cristina Mitu, a declarat că tînărul deținut are un comportament pozitiv și face par-

te din Teatrul de păpuși din cadrul penitenciarului.

Ceremonia a avut loc joi, 1 decembrie. La eveniment au fost prezenți și părinții mirilor. Stilistul Victor Micușă s-a oferit să-i facă coafura și machiajul miresei.

Cristina Mitu a mai declarat că în penitenciarele din Republica Moldova au mai fost înregistrate cununii civile, dar cea care a avut loc ieri, este prima organizată fastuos. „Mireasa a avut rochie albă, ca toate miresele, a fost organizat un pod de flori și au fost prezenți și jurnaliști pentru a face public evenimentul”, a spus șeful Secției relații publice și mass-media.

Comisia juridică a avizat un Proiect de modificare a Legii privind alegerea președintelui

Comisia juridică a Parlamentului a dat aviz pozitiv unui proiect privind modificarea procedurii de alegere a șefului statului.

Alegerea șefului statului va fi validă, numai dacă la scrutin vor participa 61 de deputați. În caz contrar, se va considera că scrutinul prezidențial nu a avut loc. În context, liberal-democratul Tudor Deliu a propus ca, în acest caz, Parlamentul va trebui să stabilească, în termen de 30 de zile, o nouă dată a alegerii președintelui. Propunerea lui Deliu nu a fost susținută, însă, nici de colegii de alianță, nici de PCRM.

În consecință, Deliu a declarat că va insista ca propunerea lui să fie supusă votului în plenul Parlamentului.

Deputații AIE decid ce se va întâmpla în cazul în care nici un candidat nu va fi înregistrat în cursa pentru președinție.

Președintele BERD a sosit la Chișinău

Președintele Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Thomas Mirrow, efectuează în perioada 1-2 decembrie o vizită la Chișinău. Șeful BERD este găzduit de către ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, care este și guvernator al BERD din partea Republicii Moldova.

Părțile poartă discuții despre proiecte noi, precum modernizarea întreprinderii de stat „Moldelectrica”, diverse proiecte de modernizare a infrastructurii, inclusiv în domeniul transportului și a sistemelor de asigurare cu apă.

În cadrul vizitei urmează a fi semnat

și un acord cu Primăria Chișinău privind reabilitarea infrastructurii drumurilor în Capitală.

Președintele BERD are întreveneri cu președintele interimar, Marian Lupu, și premierul Vlad Filat

Republica Moldova a devenit membru BERD la 5 mai 1992. Pînă în prezent, cu BERD au fost semnate 82 de proiecte în valoare de peste 584 de milioane de euro pentru finanțarea în diverse sectoare ale economiei naționale, în special: financiar-bancar, infrastructură și agro-business, sectorul energetic.

Prezumția nevinovăției și a dreptului la viață privată în mass-media

Prezumția nevinovăției și a dreptului la viață privată în mass-media – acesta a constituit subiectul unei mese rotunde, care s-a desfășurat, recent, la Chișinău.

Astfel, reprezentanți ai Consiliilor de presă din Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Moldova, Rusia și Ucraina s-au reunit zilele trecute pentru a discuta și a face schimb de opinii privind respectarea prezumției nevinovăției și a dreptului la viață privată în mass-media.

Startul evenimentului a fost dat de Consiliul de presă din Republica Moldova. În cadrul ședinței ordinare a consiliului a fost prezentată situația reală din țara noastră, la capitolul vizat, reprezentanții structurilor de autoreglementare jurnalistică din alte țări luînd cunoștință, în mod special, de practicile de examinare a plîngerilor împotriva instituțiilor mass-media de la noi.

Ulterior, fiecare participant la întrunire a prezentat situații concrete de încălcare de către instituțiile mass-media din țara sa a principiilor deontologice de respectare a prezumției nevinovăției și a dreptului la viață privată, plîngerile depuse de consumatorii de produse mass-media, deciziile adoptate de Consiliul de presă și efectul acestora. De asemenea, participanții au examinat împreună unele cazuri și au făcut un schimb de opinii în ceea ce privește modalitățile de sporire a eficienței autoreglementării în domeniul mass-media.

Prezentă la for, experta Consiliului Europei, Ioana Avădani, directoarea Centrului pentru Jurnalism Independent din România a prezentat exemple similare din țara sa și recomandările europene privind respectarea de către mass-media a prezumției nevinovăției și a dreptului la viață privată.

Reprezentanții structurilor de autoreglementare jurnalistică și-au exprimat îngrijorarea în legătură cu faptul că, din raționamente comerciale și de rating, instituțiile mass-media deseori încălcă normele de etică jurnalistică, excelență în transmiterea unor mesaje și imagini cu conotație negativă ce conțin violență și detalii morbide.

La finele întrunirii, participanții au subliniat utilitatea unor asemenea ședințe comune pentru consolidarea capacităților mecanismelor de autoreglementare jurnalistică în responsabilizarea mass-media și intermedierea dialogului presei cu publicul, bazat pe respectul reciproc.

Întrunirea regională a reprezentanților Consiliilor de Presă din Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Moldova, Rusia și Ucraina a fost finanțată de Biroul UNESCO din Moscova.

Cor. DREPTUL

• La solicitarea cititorilor

Modul de aplicare și executare a sancțiunii disciplinare de către militari

Regulamentul disciplinei militare aprobat prin Legea nr. 52 din 02.03.2007 reglementează relațiile ce țin de aplicarea și executarea sancțiunilor disciplinare de către militari. Potrivit normelor regulamentului, orice sancțiune disciplinară, ca măsură de întărire a disciplinei militare și de educare a militarilor, trebuie să corespundă gravității încălcării (abaterii) și gradului de vinovăție. La stabilirea tipului de sancțiune disciplinară și a severității acesteia, trebuie să se țină cont de caracterul încălcării (abaterii), de circumstanțele în care a fost comisă, de consecințele ei, de comportamentul anterior al persoanei vinovate, precum și de vechimea ei în serviciu și de cunoștințele pe care le posedă despre ordinea de serviciu. La aplicarea sancțiunii disciplinare, comandantul (șeful) nu trebuie să admită grabă la stabilirea tipului de sancțiune și a severității acesteia și nici lezarea demnității subalternului. Orice sancțiune disciplinară trebuie să fie aplicată pînă la expirarea a 10 zile de la data la care comandantul (șeful) a aflat despre comiterea încălcării (abaterii), dar nu mai tîrziu de 30 de zile de la data constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării militarului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii încălcării (abaterii). În termenul indicat nu se include durata desfășurării procedurii penale.

Legea interzice aplicarea pentru una și aceeași încălcare (abatere) a două sau mai multe sancțiuni disciplinare, aplicarea sancțiunii întregului efectiv al subunității în locul sancționării persoanelor nemijlocit vinovate, precum și aplicarea arestului fără indicarea duratei lui. Severitatea sancțiunii disciplinare crește în cazul în care persoana a comis mai multe încălcări (abaterii) sau a participat la încălcarea în grup a disciplinei militare, a ordinii publice,

a comis încălcarea (abaterea) în exercițiul misiunii, în timpul serviciului de zi, în stare de ebrietate sau sub influența drogurilor.

În cazul în care comandantul (șeful) consideră că autoritatea disciplinară pe care o are nu acoperă gravitatea încălcării (abaterii) comise de subaltern, el înaintează un demers comandantului (șefului) superior în vederea aplicării sancțiunii prin autoritatea disciplinară a comandantului (șefului) superior. Comandantul (șeful) care a făcut abuz de autoritatea disciplinară acordată poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare. Comandantul (șeful) superior are dreptul să anuleze sancțiunea disciplinară aplicată de comandantul (șeful) inferior

în cazul în care consideră că aceasta nu corespunde gravității încălcării (abaterii) comise și poate aplica o sancțiune mai aspră sau mai blîndă. Prevenirea referitoare la necoresponderea parțială funcției se aplică numai o dată în perioada aflării militarului prin contract în funcție. Dacă această sancțiune nu a avut efectul scontat, militarul prin contract este eliberat din serviciul militar în modul stabilit de lege.

Arestul este una din cele mai severe măsuri de influență și se aplică în cazul în care măsurile întreprinse de către comandant (șef), în limitele competenței sale, nu au rezultat scontat. Arestul se aplică militarilor pentru tentativa de a dispărea sau pentru refuzul de a prezenta documentele în caz de comitere de încălcări (abaterii), pentru comportament amoral, beție, huliganism și alte încălcări grave sau încălcări (abaterii)

săvîrșite în mod repetat. Se interzice aplicarea arestului militarului care nu a depus jurămîntul militar. Arestul nu se aplică femeilor-militari.

Eliberarea din serviciul militar a militarilor prin contract înainte de termen se aplică în cazul comiterii încălcărilor ce discreditează titlul de militar, precum și în cazurile în care militarul a încetat să corespundă cerințelor Legii cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei și Legii cu privire la statutul militarilor.

Sancțiunea disciplinară pentru încălcările (abaterii) comise de militari în timpul serviciului de zi se aplică după încheierea serviciului sau după schimbarea lor de către alți militari. Aplicarea sancțiunii disciplinare milita-

rului aflat în stare de ebrietate sau drogat, precum și luarea de explicații de la acesta, se va efectua după dezalcoolizare sau după revenirea sa de sub influența drogurilor. În acest scop, el poate fi trimis, după caz, în arest sau în camera pentru reținuții temporar pe un termen de pînă la 24 de ore, după care se decide asupra responsabilității lui.

Sancțiunea disciplinară se pune în execuție imediat, iar în cazuri excepționale, în termen de cel mult 30 de zile de la data aplicării ei. După expirarea acestui termen, sancțiunea disciplinară nu se execută, dar în fișa de serviciu se păstrează înscrierea respectivă. În asemenea cazuri, persoana din vina căreia nu a fost executată sancțiunea disciplinară poate fi trasă la răspundere. Aplicarea sancțiunii disciplinare se comunică militarului, sub semnătură, în termen de cel mult 5 zile de la data în care a fost emis

ordinul corespunzător. Refuzul militarului de a confirma, prin semnătură, comunicarea ordinului se fixează într-un proces verbal semnat de reprezentantul structurii militare.

Despre sancțiunile disciplinare aplicate se comunică: soldaților – personal sau în fața formației; sergenților – personal, în cadrul unei consfătuirii sau în fața formației de sergenți, subofițeri și ofițeri; subofițerilor – personal, în cadrul unei consfătuirii sau în fața formației de subofițeri și ofițeri; ofițerilor – personal, în prescripții sau în cadrul unei consfătuirii (ofițerilor cu grade superioare – în prezența ofițerilor cu grade superioare, iar ofițerilor cu grade supreme – în prezența ofițerilor cu grade supreme).

Tuturor categoriilor de militari, sancțiunile disciplinare li se pot aplica prin ordin privind activitatea de bază sau prin dispoziție. Se interzice comunicarea despre aplicarea de sancțiuni disciplinare comandanților (șefilor) în prezența subalternilor.

Sancțiunile disciplinare sînt în vigoare pînă la expirarea termenului lor, cu excepția cazurilor de ridicare a acestora. Sancțiunile disciplinare aplicate militarilor sînt în vigoare timp de 6 luni de la data aplicării lor. Sancțiunile disciplinare retrogradarea în funcție și retrogradarea cu un grad pot fi ridicate:

a) soldaților și sergenților – nu mai devreme de 6 luni de la data aplicării;

b) subofițerilor și ofițerilor – nu mai devreme de 1 an de la data aplicării. Sancțiunea disciplinară eliberarea din serviciul militar înainte de expirarea contractului se consideră executată de la data radierii din tabelul nominal al unității militare, al instituției. Militarul este în drept să conteste la comandantul (șeful) ierarhic superior sancțiunea disciplinară ce i-a fost aplicată, în termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării despre aplicarea acesteia. În caz de nesoluționare a contestației sale, militarul poate contesta sancțiunea disciplinară ce i-a fost aplicată în instanța de judecată, în modul stabilit de legislația în vigoare.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? Cumpăr deseori medicamente care au puțină informație pe ambalajul lor exterior. Vreau să știu dacă este prevăzut în vre-un act de stat care sînt cerințele ce trebuie să le conțină ambalajele medicamentelor.

Maria Țurcan,
r-n Criuleni

Legea cu privire la medicamente prevede că pe ambalajul exterior (iar în cazul cînd acesta nu există, pe ambalajul primar) al medicamentului trebuie să fie specificată următoarea informație:

a) denumirea medicamentului, urmată de denumirea comună internațională, în cazul în care conține numai un ingredient activ și dacă denumirea lui este generică. Atunci cînd medicamentul este fabricat în mai multe forme farmaceutice și modalități de dozaj, în denumirea lui se include forma farmaceutică și/sau concentrația (pentru sugari, copii sau adulți);

b) ingredientele active exprimate cantitativ pe unități de dozaj sau, în funcție de modul de administrare, pe unitate de volum sau greutate, folosind denumirea lor comună internațională;

c) forma farmaceutică și compoziția exprimată în masă, volum sau numărul de doze;

d) lista excipienților ce se conțin în forma farmaceutică – pentru preparatele injectabile, de uz oftalmologic sau destinate sugarilor și copiilor;

e) modul și, după caz, calea de administrare sau particularitățile de utilizare;

f) condițiile speciale de păstrare, după caz;

g) atenționările și precauțiile necesare;

h) data fabricării (numărul de serie);

i) data expirării valabilității sau termenul de valabilitate;

j) denumirea și adresa producătorului;

k) precauția specială „A nu se lăsa la îndemîna copiilor”.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(decembrie 2011, nr. 45(400))

gripă. Acestea au fost confirmate clinic, adică diagnosticul a fost stabilit în baza simptomelor clinice și analizelor de laborator. În orașul Chișinău nu au fost înregistrate cazuri de gripă.

Însă, în afară de virusul de gripă există circa 200 de virusi asemănători. În ultima săptămînă în Moldova au fost înregistrate 4119 cazuri de îmbolnăviri ale organelor respiratorii. Nu este chiar atît de greu de stabilit dacă v-ați îmbolnăvit de gripă sau de o infecție a organelor respiratorii. Simptomele sînt similare gripei sezoniere: febră, tuse, strănut cu scurgeri nazale, dureri ale articulațiilor musculare, scăderea poftei de mîncare. Cît privește aparatul respirator, apoi se înregistrează o înrăutățire treptată a sănătății, temperatură redusă, tuse umedă și guturai.

Medicii recomandă să ne adresăm imediat la specialiști. Și mai importante sînt măsurile de profilaxie. Și cea mai eficientă metodă este de a avea un mod de viață sănătos.

Nina Tinta, șef secție, Centrul municipal de sănătate publică: Pentru a preveni îmbolnăvirile este necesar de a respecta regimul de muncă și de odihnă, alimentarea rațională, precum și utilizarea preparatelor și produselor bogate în vitamina C. De asemenea, medicii recomandă să ne aflăm cît mai mult timp în aer liber, să evităm încăperile cu mulți oameni și să facem înviorare în fiecare dimineață.

Epidemiologii susțin că Moldova nu este amenințată de riscul unei pandemii de gripă

În acest sezon deocamdată s-au înregistrat doi bolnavi. În schimb, medicii ne recomandă să ne protejăm de bolile aparatului respirator.

Ultima dată în Moldova a fost înregistrată o pandemie de gripă în anul 2009. Este un fenomen ciclic, spun medicii, care se repetă odată la 5 ani. Cu toate acestea, anul trecut numai la Chișinău au fost înregistrate peste 7 mii de persoane care

au fost bolnave de gripă în lunile ianuarie-noiembrie. În acest an situația s-a îmbunătățit considerabil. În perioada respectivă numărul bolnavilor a atins cifra de 2000. Din luna septembrie au fost înregistrate 2 persoane bolnave de gripă.

Nina Tinta, șef secție, Centrul municipal de sănătate publică: Începînd cu cea de-a 40-a săptămînă a anului 2011, în republică au fost înregistrate numai două persoane bolnave de

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Aurel Rotaru**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Angela Revenco**, judecătoarea, CA Bălți; **Silvia Gîrbu**, judecătoarea, Buiucani; **Ala Cobănea**, judecătoarea, CSJ; **Stela Procopciuc**, judecătoarea, CA Bălți; **Valeriu Diaconu**, procurorul, șef al Aparatului Procurorului General.

Mult stimăți omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista Națională de Drept**

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă știm recunoscători că sunteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămâne alături de Dvs.

Meridian juridic**Puterea iubirii: Sursă de inspirație pentru gesturi nobile și motiv pentru crime cumplite**

Puterea afecțiunii îi poate determina pe cei îndrăgostiți să comită fapte ieșite din comun. Dragostea poate servi drept sursă de inspirație pentru gesturi nobile, dar și motiv pentru cele mai cumplite crime.

Dacă e să ne referim la vedete, ieșirile lor romantice devin cunoscute în toată lumea.

Celebrul actor american Will Smith și-a surprins soția de ziua ei, aducându-i un camion plin cu flori. Iar nonconformista cântăreață Pink a frapat publicul prin faptul că și-a cerut soțul în căsătorie, dar și prin modul în care a făcut-o. În timpul unei curse, la care participa alesul inimii sale, motociclistul Carey Hart, Pink a ridicat în tribune o pancartă pe care scria „Vrei să te căsătorești cu mine?”. Sportivul și-a întrerupt cursa pentru a spune „DA”.

Dragostea poate fi nu doar sursă de inspirație, dar și motiv de crime teribile. Au demonstrat-o cercetătorii de la Universitatea Rutgers din New Jersey. Cei care au avut parte de sentimente neîmplinite, în cel mai bun caz, cad în depresii, dar sînt în stare să-și pună capăt zilelor sau să ia viața altora.

Premieră în SUA: Copil de 100 de kilograme „confiscat” de stat

O familie din statul american Ohio a rămas fără copilul lor, în vîrstă de opt ani, după ce autoritățile au decis să-l pună în plasament. Asistenții sociali au ajuns la concluzia că mama băiatului nu se preocupă de sănătatea acestuia și asta pentru că fiul său cântărește aproape 100 de kilograme.

În urma anchetei sociale, băiatul de clasa a treia are obezitate morbidă și este predispus la diabet și hipertensiune.

Este primul caz din SUA în care un copil este luat de autorități și pus în plasament din cauza greutateii sale. Avocații mamei i-au luat apărarea și au precizat că autoritățile au exagerat în momentul în care au decis punerea copilului în plasament. Aceștia au mai precizat că problemele medicale, pe care le riscă, nu prezintă un pericol iminent.

În replică, autoritățile au precizat că, de-a lungul anchetei sociale, mama a dovedit că nu poate ține greutatea copilului sub control și au considerat că este vorba despre neglijență medicală.

Cum să te alimentezi corect în postul Crăciunului

Creștinii ortodocși au intrat în postul Nașterii Domnului. Ca orice post, în primul rînd el trebuie să reprezinte o abținere de la lucrurile rele, care ne îndepărtează de Dumnezeu și de oameni. De la un post simbolic și nominal – postul, ca obligație și obicei – trebuie să ne reîntoarcem la adevăratul post, deoarece numai astfel vom putea culege adevăratele roade duhovnicești ale Duhului Sfînt.

Acest post ține 40 de zile – de la 28 noiembrie pînă la 7 ianuarie. Se postește de carne, ouă și brînză. Luni, miercuri și vineri se mîncă bucate fără ulei și fără vin.

Marți și joi se permite consumul de pește, untdelemn și vin, dacă în aceste zile este serbat vreun sfînt

mare, hram sau alte sărbători. În ziua de Ajun se mănă

nîncă tocmai seara și anume: grîu fiert îndulcit cu miere, poame, covrigi sau turte din

făină, căci cu semințe s-a hrănit Daniil prorocul și cei trei tineri din Babilon. La Crăciun, în orice zi ar cădea această sărbătoare, se consumă dulciuri.

De menționat, că inițial nu toți creștinii posteau concomitent și în același mod. Unii posteau numai șapte zile, alții șase săptămîni. Însă, Sinodul local din Constantinopol, ținut în anul 1166, a uniformizat durata postului Nașterii Domnului în bisericele ortodoxe, prin decizia ca toți creștinii să postească timp de 40 de zile.

Secrete ale oamenilor care nu răcesc deloc

Te îmbolnăvești de la cea mai mică adiere de vînt și ai ajuns să te sperii de fiecare strănut din jurul tău din cauza că ai putea lua vreun virus în urma căruia să te alegi cu o răceală zdravănă? În cazul acesta, cu siguranță ești invidios pe persoanele care par să nu se confrunte niciodată cu aceste probleme.

Iată care sînt cîteva dintre secretele acestora, potrivit Glamour:

- Preferă exercițiul în aer liber celui la sală, fie că este vorba despre alergare, mers rapid sau pur și simplu tot felul de mișcări în parc. Astfel sînt evitați germenii care se adună în săli, iar razele soarelui și aerul proaspăt întăresc sistemul imunitar, după cum spun experții.

- Relaxează-te mai mult și mergi la masaj: după serviciu

încearcă să uiți de problemele de peste zi și fă o baie caldă sau du-te direct în cabinetul unui masor profesionist. Ți vei reduce stresul și vei reuși să adormi mai repede seara, fapt ce îți va întări sistemul imunitar și te va face mai rezistent la bacterii și virusuri. Cu cît este mai crescut nivelul cortizolului în organism, hormonul stresului, cu atît ai un risc mai mare să te îmbolnăvești.

- Ieși în oraș sîmbăta seara: cercetătorii au analizat comportamentul uman și au aflat că persoanele extrovertite sînt mai protejate de răceli. Acest fapt este oarecum contradictoriu, căci ele sînt mai expuse la virusuri, dar se pare că fericirea pe care o resimt cînd ies cu prietenii întărește corpul și îi protejează de problemele de sănătate.

CALEIDOSCOP**Mireasa cu cea mai sumară rochie. Preoții n-au primit-o în biserică**

Atunci cînd se căsătoresc, fetele vor să fie adevărate personaje de poveste, iar rochia de mireasă să se asemene cu una de prințesă. Nu la fel gîndește și rusoaica din imagine.

Pentru că nu a dorit să se încadreze în tipare, tînăra a ales să-și pună voalul în cap, să aibă o trenă considerabilă și... cam atît.

Frumoasa blondă a mers alături de viitorul soț îmbrăcată în lenjerie intimă, fiind o adevărată apariție pentru invitați, dar și pentru preoți, care au refuzat să o primească așa în biserică.

Cum să fii mai deștept pe zi ce trece

Creierul, la fel ca întregul corp, are nevoie de exerciții periodice pentru a se menține în formă. Mai mult decît atît, antrenarea sa este esențială dacă vrei să te ferești de demență sau pur și simplu să evoluezi.

Lucrurile de bază pe care le poți face pentru o minte ascuțită sînt, conform Ehow, următoarele:

- Încearcă tot timpul să te implicii în activități noi, care să necesite memorarea unor pași mai complicați, astfel încît să simți că îți lucrează creierul. Nu trebuie neapărat ca aceste lucruri să fie plictisitoare. Atît șahul, cît și memorarea unor pași de dans solicită în același fel materia cenușie;

- folosește mai des mîna care nu e dominantă: aceasta

este o bună modalitate de a-ți antena creierul, căci va trebui să te concentrezi mai mult dacă faci lucrurile cu mîna cu care nu ești obișnuit. Spre exemplu, ține mouseul cu aceasta;

- pur și simplu cumpără un puzzle sau citește un roman clasic, dificil;

- folosește-te și de jocurile video pentru a-ți stimula inteligența. Spre exemplu, Brain Age de la Nintendo îți încurajează mintea să rezolve ecuații, să calculeze repede și să facă desene caudate;

- încearcă să îți folosești mai multe simțuri deodată. Spre exemplu, încearcă să urmărești ceva interesant și să bați din degete în același timp.

Noua invenție în materie de implanturi. Ți-ai dori astfel de picioare?

Am văzut persoane care și-au acoperit întregul trup cu tatuaje sau piercing-uri, însă noua etapă în materie de ciudații se referă la un tip de implanturi care le-ar putea interesa pe doamnele dependente de tocuri.

Site-ul www.lauhingsquid.com a prezentat cîteva idei de-a dreptul ciudate pentru femeile care își cheltuie veniturile pe încălțările cu toc.

O soluție pentru ele ar putea fi implantarea, direct în călcîie, a tocurilor.

Deși momentan doar în stadiu de Photoshop, cei care au creat modelele spun că genul acesta de operații nu sînt imposibile și că în viitor se vor găsi femei îndrăznețe care să încerce astfel de implanturi.

FOUNDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Liliã DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:
MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC: BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corectează și nu restituie.
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 52 sp